

Wilhelminasluis

*Stedenbouwkundig plan en beeldkwaliteitsplan
voor het sluisencomplex van Zaandam.*

Wilhelminasluis

Stedenbouwkundig plan en beeldkwaliteitsplan voor het sluisencomplex van Zaandam.

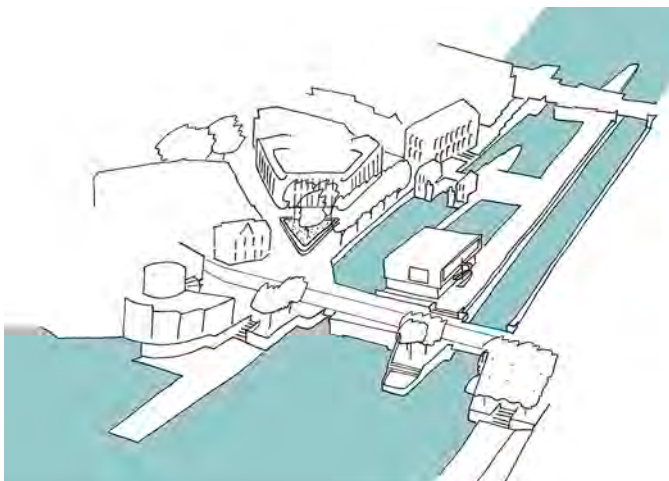
De vernieuwing van de Sluis

Op korte termijn heeft de provincie Noord-Holland plannen om de bestaande Wilhelminasluis te vernieuwen en te verbreden. De gemeente Zaanstad wil deze situatie aangrijpen om de bestaande situatie van Sluis en omliggend gebied te verbeteren. Deze ingreep biedt een uitgelezen kans voor een kwaliteitsimpuls waarbij het sluisencomplex meer dan nu een onderdeel van de stad wordt. Historisch gezien neemt de sluis een bijzondere positie in. De dam van Zaandam scheidde het water van de Zaan van het IJ en Zuiderzee. De dam fungeerde als belangrijke verbinding tussen de twee delen van de stad. In de loop van de geschiedenis heeft het complex veel veranderingen ondergaan.

In opdracht van: Gemeente Zaanstad, Provincie Noord-Holland.
In samenwerking met: Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, KSV Schuttevaer.
Ontwerp: 2010-2013.
Realisatie: 2014.

1924

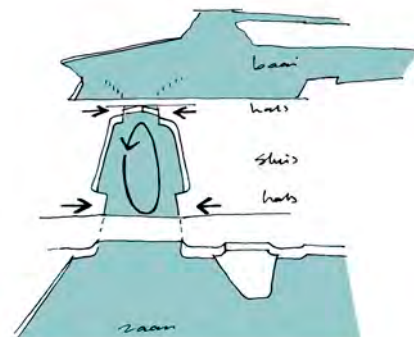
perspectief toekomstige Wilhelminakade en Wilhelminabrug

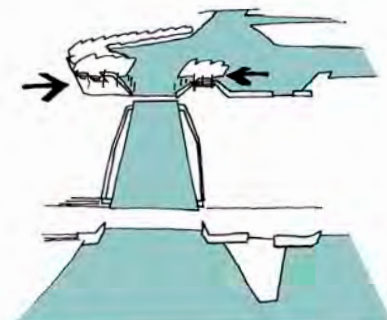
2011

Sluis als onderdeel van de stad

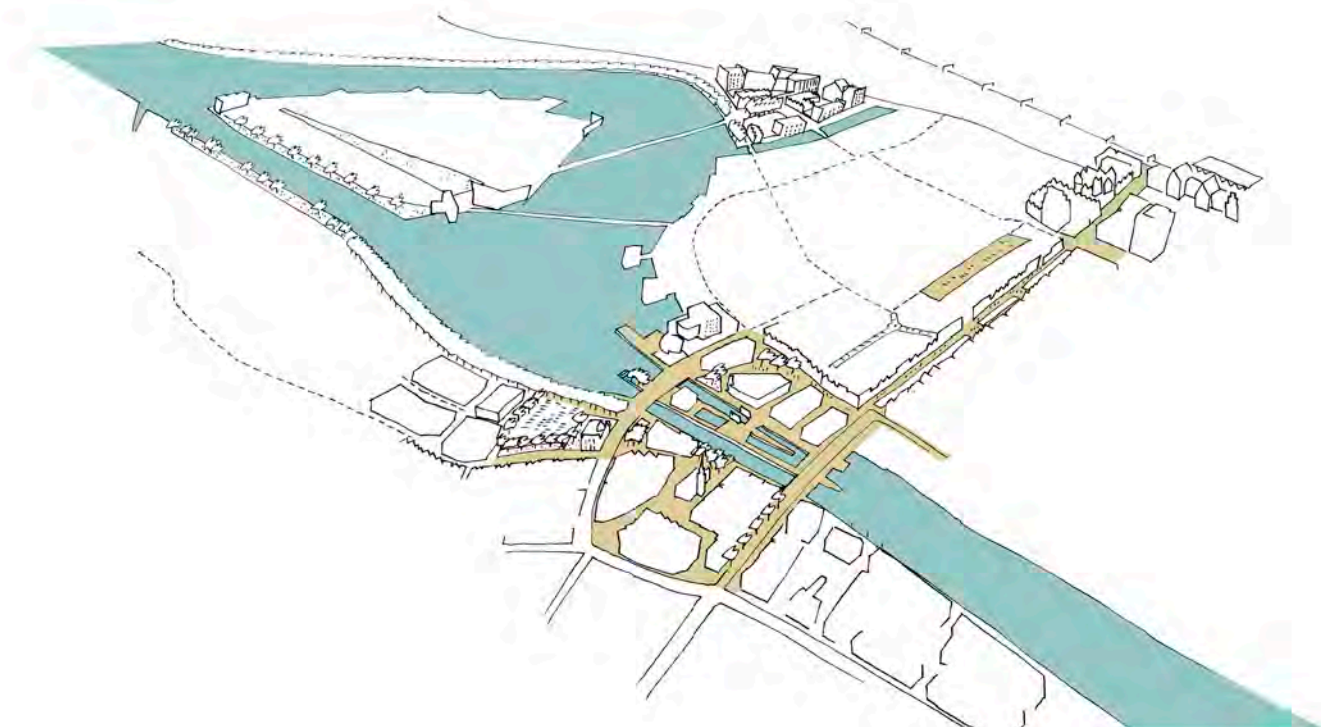
In de loop van de tijd zijn beide delen van de stad meer en meer met de rug naar elkaar komen te liggen. Van de oorspronkelijke bebouwing op het sluisencomplex, waaronder het 19de eeuwse havenkantoor, is maar weinig bewaard gebleven. Daardoor is ook het karakter van het complex veranderd. Ooit waren de dam en de sluis het hart van Zaandam, waar zich het stedelijk leven concentreerde tussen dicht opeenstaande gebouwen. Tegenwoordig oogt de ruimte leeg en utilitair. Parkeerplaatsen, slagbomen en containers doen meer denken aan een industrieterrein dan aan een mooie stedelijke ruimte. De opgave is het gebied weer onderdeel te laten zijn van de Zaanse binnenstad en het gebied aan de Oostzijde van de Zaan, zowel qua routing als in programmering. Het sluisencomplex moet weer een verblijfsplek worden, een plek waar je van het uitzicht over de Zaan kunt genieten of op een terras aan het water kunt zitten.

huidige situatie

ingrepen aan de zijde van de Baai

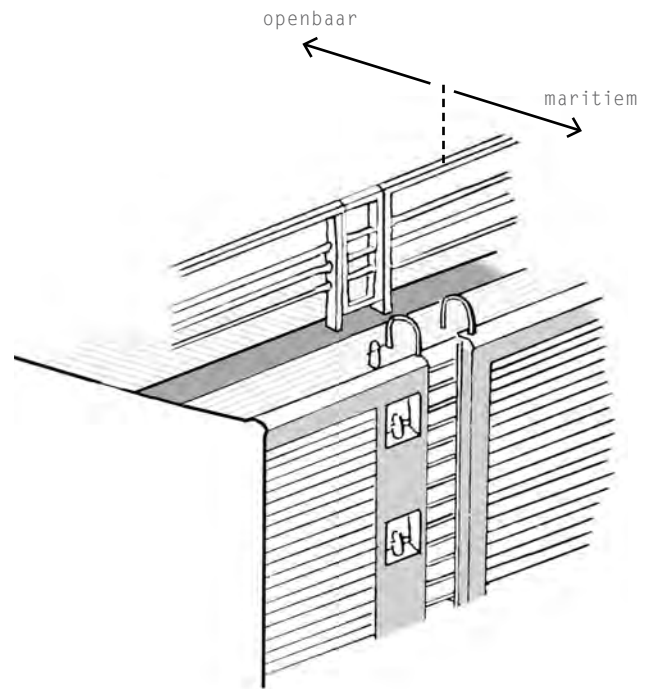

openbare ruimte rondom sluis in relatie tot Inverdan

Zicht op Zaan en Sluis

Het raakvlak tussen de maritieme wereld en het leven in de stad geeft het sluisgebied een uniek karakter. Het sluiscomplex vormt daarmee een uitgelezen plek om een interessant verblijfsgebied aan de stad toe te voegen. De koppen van de kolkwanden eindigen aan de noord- en zuidzijde in bastions en bordessen, die als hoogwaardige openbare ruimtes worden vormgegeven. Van hieruit heeft men zicht op de Zaan en zicht op de Sluis.

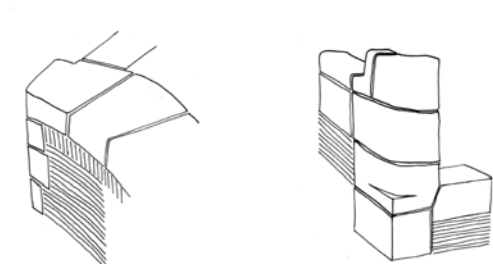
Het grensvlak tussen het maritieme en de openbare ruimte wordt expliciet vormgegeven. Veiligheidsaspecten en technische elementen worden integraal onderdeel van het ontwerp waarbij een eenduidige ritmiek, integratie van verticale elementen (hekwerken, beseining, verlichting) bijdragen aan een krachtige openbare ruimte.

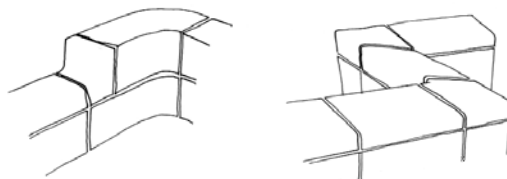
bordes en bastion, zicht op de Zaan

Robuuste en zorgvuldige vormgeving

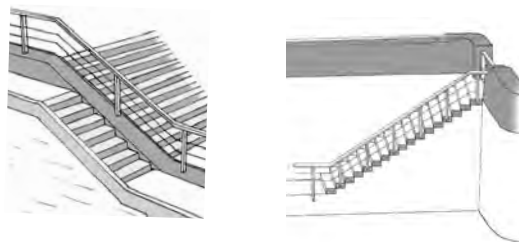
De sluisen, kades, trappen en gebouwen vormen nog steeds een monumentaal geheel van grote kwaliteit. De zorgvuldige detaillering van de kades en kunstwerken in verschillende periodes heeft geleid tot een harmonieus geheel. Het gebruik van natuurstenen deksloven en bakstenen kademu- ren is door de tijd heen consequent toegepast. Nieuwe ingrepen aan de sluis moeten dan ook even zorgvuldig plaatsvinden en een nieuwe har- monie met het bestaande opleveren. Uitgang- punt is dat ook de materialisering aansluit op bestaand materiaalgebruik en detaillering.

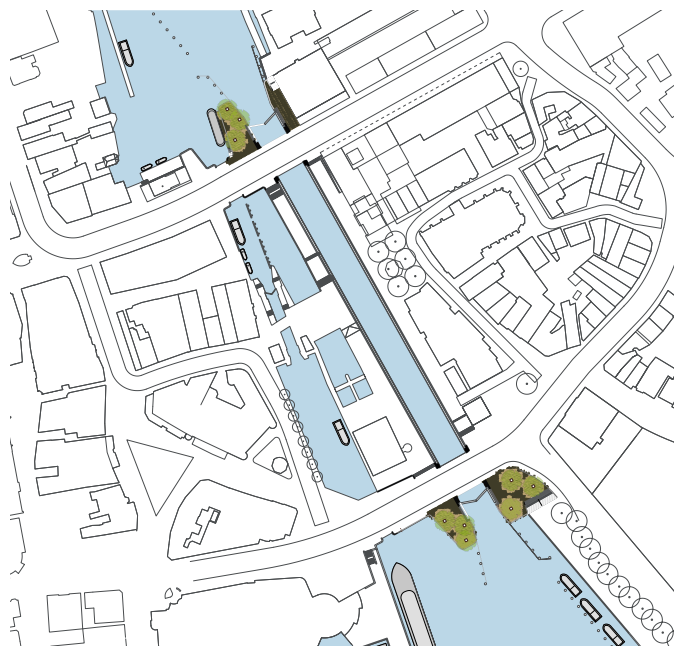
Natuurstenen hoekstenen

Natuurstenen deksloven

Natuurstenen trappen

bastions en bordessen

Sluisdeur; utilitaire uitstraling

